

Karty pracy w procesie kształcenia religijnego w starszych klasach SP

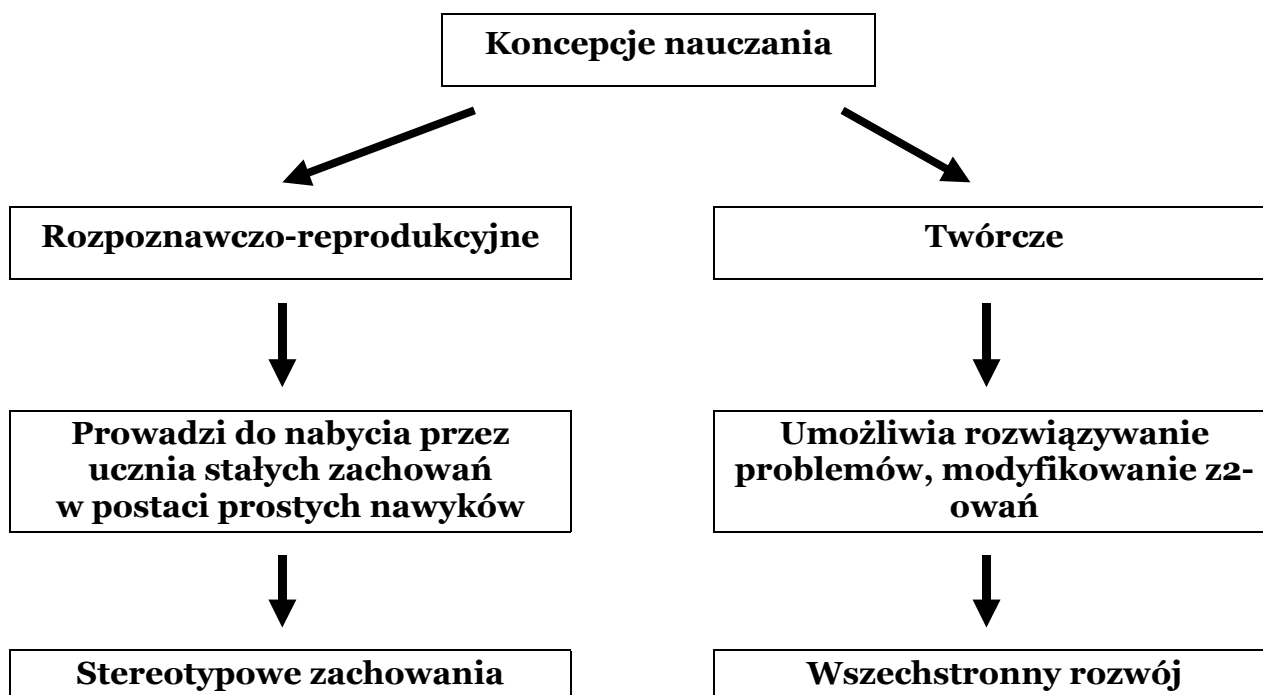
Cele:

poznanie specyfiki dydaktycznej kart pracy;
określenie korzyści płynących z używania kart pracy w procesie kształcenia religijnego dziecka ze starszych klas szkoły podstawowej.

I. Wprowadzenie.

Nauczanie może prowadzić do funkcjonowania ucznia na poziomie rozpoznawczo-reprodukcyjnym lub twórczym. Nauczenie funkcjonowania na poziomie rozpoznawczo-reprodukcyjnym prowadzi do nabycia przez ucznia stałych zachowań, w postaci prostych nawyków i działań stereotypowych.

Twórcze funkcjonowanie ucznia umożliwia rozwiązywanie problemów, modyfikowanie zachowań, wszechstronny rozwój.

W zależności od przyjętej koncepcji nauczania możemy określić poziom myślenia poznawczego uruchamiany za pośrednictwem stawianych pytań, zadań. Pytania i zadania niskiego poziomu wymagają od ucznia odtworzenia informacji. Pytania wyższego poziomu wymagają przetwarzania informacji dla osiągnięcia jakiegoś celu.

Charakterystyka myślenia niższego poziomu	Charakterystyka myślenia wyższego poziomu
Uczeń pamięta fakty i informacje, które były poprzednio przerabiane albo są powszechnie znane. Korzysta z nich częściowo w sytuacjach szkolnych.	Uczeń twórczo zmienia skład informacji w celu porównania, wyjaśniania, zanalizowania, dokonania syntezy, ocenienia. Myślenie to sprzyja wszechstronnemu rozwojowi.

Analiza porównawcza przykładowej karty ćwiczeń i karty pracy wg następujących zagadnień.

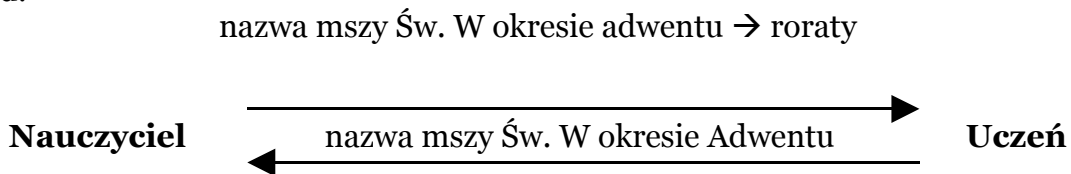
na czym polegają różnice między zadaniami z jednej i drugiej karty,
 na jakim poziomie funkcjonuje uczeń, rozwiązując zadania z obu kart:
 rozpoznawczo-reprodukcyjnym, czy twórczym?
 Co wskazuje na określone funkcjonowanie?

Podsumowanie:

Karta pracy jest szczególną formą pracy z uczniem. W mienionych latach powszechnie używanymi w nauczaniu były ćwiczenia. Ćwiczenia, jak sama nazwa wskazuje, służyły określonej automatyzacji zachowań wg schematu:

Określony sygnał nauczyciela → reakcja ucznia (mechaniczna, wyćwiczona)

przykład:

Ta automatyzacja posiada stronę pozytywną: uczeń nabiera wprawy w poprawnym pisaniu nazw, imion, określeń, biegłym zapamiętywaniu. Ewidentnym brakiem ćwiczeń jest problem rozwijania twórczego myślenia. Tej sfery kształcenia ucznia ćwiczenia nie zająają.

II. Korzyści dla ucznia płynące z posługiwania się kartami pracy na lekcjach religii.

Istnieje zależność pomiędzy przyjętą przez nauczyciela koncepcją nauczania (*rozpoznawczo-reprodukcyjna czy twórcza*), a sposobem zadawania pytań. Różne typy pytań wywołują różne rodzaje myślenia. Ważne jest by nauczyciel był świadom, w jakim celu zadaje pytania. W literaturze dydaktycznej jest wiele klasyfikacji (taksonomii) pytań. Jedną z najbardziej znanych jest klasyfikacja Blooma (1956). Zakłada ona 6 poziomów pytań, które wymagają odpowiedzi angażujących specyficzne procesy myślenia. Sześć poziomów pytań określa się następująco:

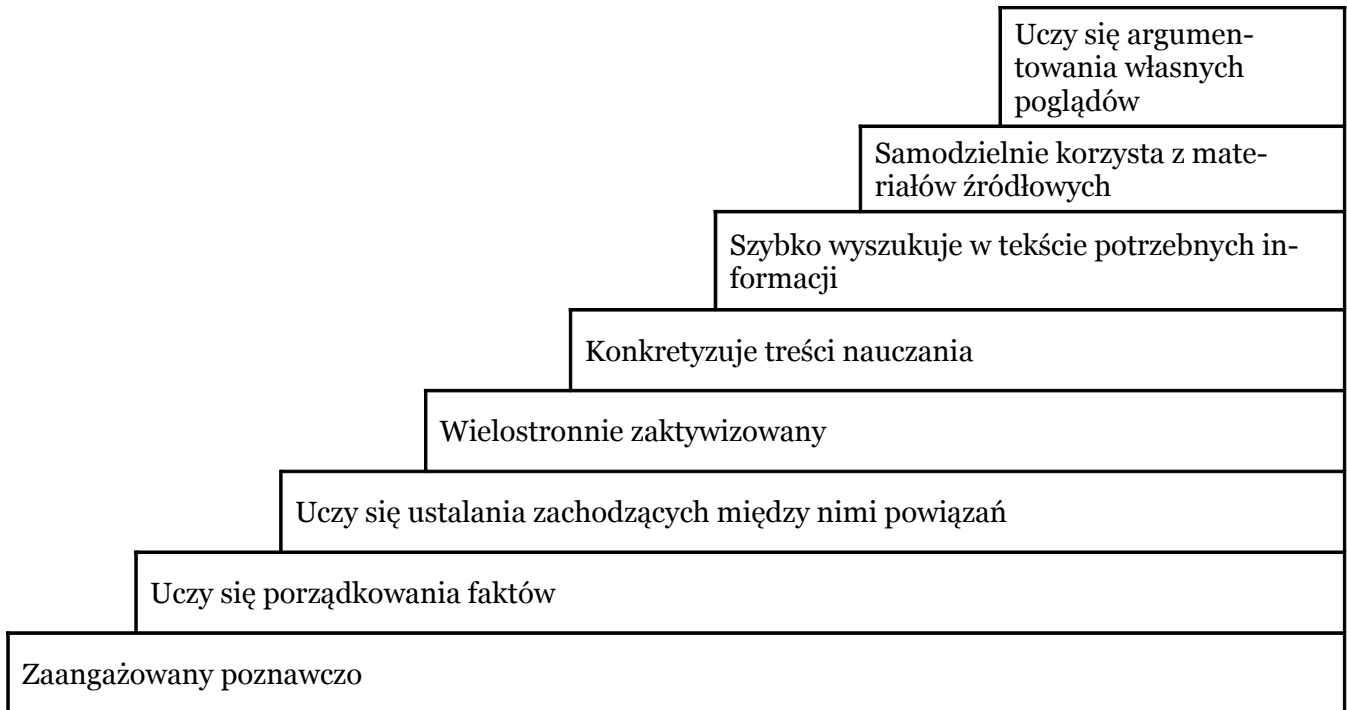
1. Wiedza
2. Zrozumienie
3. Zastosowanie
4. Analiza
5. Synteza
6. Ewaluacja

Ad. 1. Wiedza

Jeśli celem nauczyciela jest stwierdzenie, czy uczniowie pamiętają: nazwy, fakty, słowa, wówczas zadaje pytanie wymagające przypomnienia sobie wiedzy. **Co? Kto? Gdzie? Kiedy?**

Podsumowanie:

Korzyści dla ucznia wynikające z posługiwania się kartami pracy na lekcjach religii

III. Korzyści dla nauczyciela wynikające ze stosowania kart pracy w procesie dydaktycznym.

Na podstawie dotychczasowej analizy przykładowych kart pracy i znajomości zadań pełnionych przez katechetę określamy korzyści płynące z posługiwania się tym środkiem dydaktycznym.

- ✓ Umożliwienie obserwacji aktywności i samodzielności uczniów.
- ✓ Wgląd w rozpoznanie określonych trudności edukacyjnych u danego ucznia.
- ✓ Poznanie możliwości intelektualnych uczniów.
- ✓ Ułatwienie korekty nieprawidłowego zrozumienia informacji.
- ✓ Ułatwienie kontroli tego, co uczeń powinien nie tylko pamiętać, ale także zrozumieć i stosować.
- ✓ Usprawnienie realizacji aspektów społeczno-wychowawczych.
- ✓ Wnioski z obserwacji pracy uczniów stają się podstawą dokonywania zmian ewaluacyjnych.